ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 1 października 1933

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 30,— zł, półrocznie 15,— zł, kwartalnie 7.50 zł, zagranicą z przysyłką rocznie 36,— zł, półrocznie 18,— zł, kwartalnie 9,— zł. Numer pojedyńczy 1,50 zł.

NR. 19 Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** **ROK 12**

Podpisz Pożyczkę Narodową

w miarę możności i ponad możność

6% Pożyczka — „Własnemi siłami“

Subskrypcję przyjmują na tutejszym terenie niżej wyszczególnione instytucje:
Bank Polski (wszystkie oddziały)
Bank Gospodarstwa Krajowego (oddział w Poznaniu)
Bank Cukrownictwa S. A. — Poznań
Bank Francusko-Polski — Warszawa (oddział Poznań)
Bank Handlowy w Warszawie S. A. (oddział — Poznań)
Komunalny Bank Kredytowy — Poznań
Państwowy Bank Rolny (oddział w Poznaniu)
Pocztowa Kasa Oszczędności (oddział w Poznaniu)
Bank Kwilecki, Potocki i Ska — Poznań
Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego — Poznań
Bank Zachodni S. A. — Warszawa (oddział w Poznaniu)
Bank Związku Spółek Zarobkowych S. A. — Poznań
Bank Kratochwil i Pernaczyński — Poznań

Upoważnione przez Bank Spółek Zarobkowych Spółdzielnie Kredytowe należące do Unji Związków Spółdzielczych w Polsce.

Upoważnione przez Centralną Kasę Spółek Rolniczych Spółdzielnie zrzeszone w Zjednoczeniu Związków Spółdzielczych Rolniczych Rzplitej Polskiej, oraz Kasy wszystkich urzędów skarbowych.

Pożyczka Narodowa.

Reakcja opinji publicznej na wydarzenia w życiu państwowem i społecznem oparta jest w znacznej mierze na odruchach i można powiedzieć, że niezmiernie pocieszającym objawem jest fakt, iż odruchowo niemal społeczeństwo nasze ustosunkowało się do rozpisanej przed paroma dniami Pożyczki Narodowej odrazu w sposób wybitnie pozytywny i przychylny. Oczywiście jednak instytucje nie mogą w swoich opinjach i wystąpieniach kierować się odruchami, o ile nie chcą ograniczyć się tylko do pewnej demagogji. Jeśli więc organizacje gospodarcze wraz ze swą instytucją naczelną wzięły tak gorący udział w pracy nad zapewnieniem możliwego maksimum powodzenia dla subskrypcji Pożyczki Narodowej, to niewątpliwie decyzja ich w tej mierze oparta była na poważnych przesłankach ekonomicznych i finansowych.

Nie trudno jest stwierdzić, jakie to musiały być przesłanki.

W pierwszym zatem rzędzie emitowanie pożyczki było należycie przygotowane. Nie mamy tu przytem na myśli przygotowania technicznego, ale całokształt polityki walutowej i budżetowej rządu, która w ciągu kilku ostatnich lat przygotowała grunt pod operacje kredytowe Skarbu Państwa.

Tak więc niewzruszona wola utrzymywania stałości naszej waluty, czego ostatnim wyrazem było przystąpienie Polski do t. zw. „Bloku złotego“, i nietylko wola, ale praktyczne jej, pełne sukcesu realizowanie, otwierające Polsce możliwości uzyskiwania kredytów zagranicznych, stworzyło warunki dla lokat kapitałowych na dłuższe terminy. Niezmiernie trafnem wydaje nam się emitowanie pożyczki wewnętrznej po uzyskaniu pożyczki zagranicznej (kredyt elektryfikacyjny), jasną jest bowiem rzeczą, że Skarb polski i polska waluta zasługuje ze strony własnych obywateli conajmniej na takie samo zaufanie, jakie mu okazują wymagający zagraniczni inwestorzy.

Wpływy z pożyczki przeznaczone są na pokrycie deficytu budżetowego. Istotną więc jest rzeczą stwierdzić, jak przedstawia się nasza gospodarka budżetowa. Jak wiadomo, wysiłki nad uzyskaniem równowagi budżetowej prowadzone były dotychczas przez rząd równolegle w dwóch kierunkach: wyszukiwania nowych dochodów i dokonywania bardzo poważnych oszczędności. Jasną jest rzeczą, że obydwie te drogi mają swój kres. Albowiem zarówno ściąganie nowych dochodów jak przeprowadzenie oszczędności ma natychmiastowy wyraźny refleks na życiu gospodarczem kraju: czy to przez nowe obciążenie poszczególnych warsztatów, czy to przez redukowanie zdolności nabywczej rzesz urzędniczych i ograniczenie zamówień państwowych.

I jedną i drugą drogę trzeba było przebyć. Obywatel, pożyczający Skarbowi Państwa pieniądze, musi mieć przekonanie, że administrowanie funduszami skarbowemi jest przezorne, oszczędne, ostrożne. Skarb polski nie zwracał się o kredyt publiczny, od szeregu lat, pomimo, że spadek wpływów skarbowych trwa już od dłuższego czasu. Nagromadzone w dobrych latach rezerwy i poczynione oszczędności w wydatkach pozwoliły na utrzymywanie finansów państwowych w równowadze bez uciekania się do pomocy kredytowej. I to jest bardzo ważny argument dla subskrybentów Pożyczki Narodowej.

Już z tych krótkich uwag widać, że nasza polityka zarówno walutowa jak budżetowa była i jest prowadzona według wypróbowanych, można powiedzieć, klasycznych metod. Obecna emisja Pożyczki Narodowej również nie jest czemś odosobnionem w zestawieniu z analogicznemi zarządzeniami szeregu krajów zachodnich, że wymienimy tylko Francję, Belgję i Holandję. We wszystkich tych krajach rządy w ostatnich czasach emitowały poważniejsze pożyczki wewnętrzne i — rzecz zasługująca na specjalne podkreślenie — we wszystkich wypadkach pożyczki te uwieńczone były sukcesem. Wyrobiona kultura finansowa tych wszystkich krajów narzuciła ich społeczeństwom słuszne przekonanie,

że udzielenie kredytu państwu w obecnym momencie jest nietylko lepszym lub mniej dobrym interesem finansowym, ale jednocześnie najlepszą składką asekuracyjną na rzecz utrzymania normalnych warunków pracy dla całego życia gospodarczego danego kraju. To też przychylny oddźwięk, jaki w naszem społeczeństwie wywołało emitowanie Pożyczki Narodowej, znajduje sprawdzian w podobnem zachowaniu się społeczeństw zachodnio - europejskich.

Oczywiście między rynkiem polskim a rynkami zachodnio - europejskiemi zachodzą ogromne różnice. Kwota 120 miljonów złotych jest dla rynku holenderskiego czy belgijskiego kwotą stosunkowo niewielką, w naszych warunkach jest to suma w każdym razie poważna. Uważamy też za trafne posunięcie przyjmowanie wpłat na pożyczkę w 6-ciu miesięcznych ratach. W ten sposób usunięte zostały obawy, że rozpisanie tej pożyczki mogłoby wywrzeć wpływ deflacyjny. Zanim bowiem wpłacona zostanie trzecia czy czwarta rata, już raty poprzednie według wszelkiego prawdopodobieństwa zwrócone będę rynkowi w drodze wydatków Skarbu Państwa.

Nie jest naszym zamiarem analizowanie tutaj poszczególnych warunków pożyczki, ani też przewidywanie rozmiarów jej sukcesu, który wydaje nam się zapewniony. Zamierzaliśmy tylko możliwie krótko przetłumaczyć na język ekonomiczny stanowisko sfer gospodarczych wobec Pożyczki Narodowej. Uważamy natomiast ze niezmiernie szczęśliwy zbieg okoliczności, że poczucie obowiązku obywatelskiego, odpowiedzialności za losy naszych finansów państwowych znajduje w danym wypadku mocne rzeczowe poparcie w objektywnej ocenie naszej sytuacji budżetowej i walutowej.

(Przegląd Gospodarczy)

Z Plenarnego zebrania członków Związku Fabrykantów w Poznaniu.

Dnia 25 września br. w lokalu Koła Towarzyskiego odbyło się Plenarne Zebranie Związku Fabrykantów, zwołane w celu rozpatrzenia sprawy udziału zrzeszonego przemysłu w subskrypcji Pożyczki Narodowej.

Prezes Związku p. Seweryn Samulski, zagajając zebranie zaznaczył, że zebranie zwołane zostało dla rozpatrzenia sprawy wyjątkowej wagi, poczem wygłosił szczegółowy referat na temat znaczenia Pożyczki i jej celu gospodarczego, kończąc apelem, ażeby wszyscy członkowie Związku spełnili swój obowiązek obywatelski.

Po szczegółowych wyjaśnieniach dotyczących udziału w subskrypcji, składania deklaracyj oraz norm Pożyczki, przedstawiono Zebraniu rezolucję następującej treści:

Ogólne zebranie Związku Fabrykantów w Poznaniu zwołane na dzień 25 września 1933 r. z wyłącznym celem rozważania sprawy udziału zrzeszonego w Związku przemysłu w subskrypcji Pożyczki Narodowej, uznając jak najintensywniejszy udział w tejże subskrypcji za moralny obowiązek każdego świadomego obywatela i najwyższy nakaz poczucia obywatelskiego, uchwaliło zalecić członkom Związku uczestniczenie w subskrypcji nietylko w miarę możności, ale i ponad możność w oparciu o normy ustalone przez Centralny Związek Przemysłu Polskiego, jako normy wytyczne.

Równocześnie Zebranie uchwaliło, aby członkowie Związku zwrócili się z apelem do swych pracowników o przyłączenie się do akcji subskrypcyjnej o ile możności według norm ustalonych dla urzędników państwowych, ułatwiając pracownikom w miarę zdolności finansowej, dokonanie wpłat na subskrypcję przez rozłożenie potrąceń na okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Rezolucja powyższa została jednomyślnie uchwalona przez obecnych, poczem przewodniczący zamknął zebranie, dziękując uczestnikom za ich udział.

Subskrypcja Pożyczki Narodowej przez przedsiębiorstwa mieszane przemysłowo-handlowe.

Centralny Związek Przemysłu Polskiego po zasięgnięciu miarodajnej opinji w Min. Skarbu wyjaśnia: 1) Wszystkie przedsiębiorstwa nietylko przemysłowe lecz i przemysłowo-handlowe mają brać udział w subskrypcji Pożyczki Narodowej podług zasad, norm i procedury ogłoszonych przez Centralny Związek Przemysłu Polskiego. 2) Przedsiębiorstwo przemysłowe, posiadające także oddzielne zakłady sprzedaży wyrobów wyłącznie własnej produkcji, choćby te zakłady były zaopatrzone w patenty kategorji handlowej, nie ma obowiązku z tytułu tych swoich zakładów handlowych uczestniczyć dodatkowo w subskrypcji pożyczki w grupie handlu, ponieważ obrót rzeczonych zakładów jest obrotem przemysłowym. 3) Przedsiębiorstwo przemysłowe (przemysłowo - handlowe), które obok działalności przemysłowej prowadzi handel artykułami obcej produkcji i wskutek tego posiada dwa rodzaje obrotu: obrót przemysłowy (z artykułów własnej produkcji) i obrót handlowy (z artykułów obcych), bierze udział w subskrypcji z tytułu obrotu przemysłowego według zasad, norm (osiem od tysiąca obrotu o sześć procent dochodu) i procedury ustalonych przez Centralny Związek Przemysłu Polskiego; z tytułu zaś obrotu handlowego — według norm ustalonych dla handlu przez organizacje kupieckie. Zgodnie z powyższem przedsiębiorstwa nietylko przemysłowe lecz i przemysłowo - handlowe, biorące udział w subskrypcji w grupie przemysłowej winny wysyłać zawiadomienia o sumach subskrybowanych w grupie przemysłowej — wyłącznie do Centralnego Związku Przemysłu Polskiego na otrzymanych od niego specjalnych zawiadomieniach zwrotnych.

I. Dokąd wpłacać subskrybowane sumy Pożyczki.

Centralny Związek Przemysłu Polskiego, zgodnie ze wskazówką otrzymaną od P. Generalnego Komisarza Pożyczki Narodowej, ogłasza, że wpłaty sum subskrybowanych na Pożyczkę Narodową należy dokonywać:

a) **za urzędników przedsiębiorstwa łącznie z władzami** — jedynie tylko w kasie tego urzędu skarbowego, gdzie przedsiębiorstwo wpłaca podatek od uposażeń za tychże urzędników;

b) **za przedsiębiorstwo** — w którejkolwiekbądź instytucji z pośród ogłoszonych jako przyjmujące subskrypcję.

Co się tyczy zawiadomień o kwocie subskrypcji obliczonej:

a) dla całego przedsiębiorstwa ze wszystkiemi jego oddziałami,

b) dla wszystkich władz i urzędników przedsiębiorstwa w centrali i we wszystkich oddziałach —

to zawiadomienia te należy przesyłać natychmiast do Centralnego Związku Przemysłu Polskiego. Jeżeli obliczenie subskrypcji władz i urzędników przedsiębiorstwa się przeciąga, należy, nie czekając na to obliczenie zawiadomić Centralny Związek o kwotach subskrypcji samego przedsiębiorstwa, zaznaczając, że zawiadomienie o subskrypcji urzędników nadesłane zostanie niebawem.

II. Jakie należności od Skarbu Państwa mogą być subskrybowane?

Za należności, któremi można subskrybować Pożyczkę, uznane są zgodnie z obwieszczeniem w tej sprawie Ministra Skarbu z dnia 16 b. m. jedynie należności bezpośrednie od Skarbu Państwa, t. j. od administracji państwowej, nie zaś od przedsiębiorstw np. kolei państwowych itp.

Do grupy należności, które mogą być subskrybowane, zaliczone są np. pretensje z tytułu dostaw do urzędów, wojska, należności lekarzy, należności sądowe itp.

Osoby pragnące subskrybować Pożyczkę rzeczonemi należnościami muszą do dnia 4 października r. b. uzyskać odpowiednie zaświadczenie od właściwej władzy asygnującej II względnie III instancji i do dnia 7 października r. b. mogą subskrybować Pożyczkę temi zaświadczeniami. Wymienione zaświadczenia liczone są jak gotówka — a więc obligacje 100-złotowe liczone będą po 94 zł. 80 gr.

Subskrypcja w należnościach od Skarbu Państwa przyjmowana jest jedynie przez urzędy skarbowe.

Korespondencja Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej ze Związkiem Fabrykantów.

Odpis!

Warszawa, dnia 26 września 1933 r.
Rymarska 3

Komisarz Generalny
6% Pożyczki Narodowej
Nr. 413.

Do
Związku Fabrykantów T. Z. w Poznaniu

Poznań
ul. Rzeczypospolitej 1

Z całego szeregu subskrypcyj, jakie już zostały dokonane, stwierdziłem niestety, że szereg firm nietylko, że nie subskrybuje ponad normy, ustalone przez Centralny Związek Przemysłu Polskiego, jako normy minimalne, a więc dostosowane do przemysłów, które w najcięższej znajdują się sytuacji, ale w wielu wypadkach subskrybuje poniżej tych norm.

Wobec powyższego na podstawie odezwy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, podpisanej i przez Związek Panów, zwracam się do Panów, aby zechcieli wpłynąć na swoich członków, by subskrybowali Pożyczkę Narodową rzeczywiście nietylko wedle możności, ale i ponad możność, jak głosi odezwa Panów, a w szczególności, by firmy należące do Związku Panów, zabezpieczającego im dobre ceny i dochody, zechciały godnie wystąpić w subskrypcji Pożyczki Narodowej i to jak najszybciej, możliwie najpóźniej w dniu 28 bm.

(—) Starzyński
Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej

Poznań, dnia 29 września 1933 r.

Związek Fabrykantów
Tow. zap.
w Poznaniu
L. dz. 3644/33. P/F.

Do
Jaśnie Wielmożnnego Pana Ministra
Starzyńskiego
Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej

w Warszawie
ul. Rymarska 3

Potwierdzając odbiór pisma Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra z dnia 26 bm. Nr. Dz. 413 pośpieszamy donieść, że plenarne zebranie Związku odbyte w dniu 25 bm. uznało jak najintensywniejszy udział w subskrypcji Pożyczki Narodowej za moralny obowiązek każdego świadomego obywatela i najwyższy nakaz poczucia obywatelskiego, postanawiając jednocześnie że członkowie winni wziąć udział w subskrypcji nietylko wedle możności, ale i ponad możność w oparciu o normy ustalone przez Centralny Związek Przemysłu Polskiego, jako normy wytyczne. Równocześnie uchwalono, że członkowie zwrócą się z apelem do swych pracowników o przyłączenie się do akcji subskrypcyjnej według norm ustalonych dla urzędników państwowych, ułatwiając pracownikom w miarę możności dokonanie wpłat na subskrypcję przez rozłożenie potrąceń na okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Pozwalamy sobie ponadto nadmienić, że organy Związku i jego biuro utrzymują już od pierwszej chwili ogłoszenia roz-

porządzenia o rozpisaniu pożyczki, stały kontakt z członkami, przyczem dokładano usilnych starań, by zmobilizować jak największą ilość przedsiębiorstw do przedterminowych subskrypcyj, co też w dużej mierze o ile chodzi zwłaszcza o większe przedsiębiorstwa się udało. Frekwencja subskrypcyjna średnich i mniejszych przedsiębiorstw ujawniła się wczoraj oraz w dniu dzisiejszym i rośnie stale, jak mieliśmy możność stwierdzić w tut. instytucjach przyjmujących subskrypcję.

Możemy zapewnić Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra, że w dalszej propagandzie na rzecz jaknajlepszego powodzenia pożyczki nie ustaniemy, prowadzimy ją dalej na łamach naszego własnego wydawnictwa prasowego, prowadzimy ją przez osobisty kontakt z członkami i w porozumieniu z tutejszą Izbą Przemysłowo - Handlową tudzież lokalnym i wojewódzkim Komitetem Obywatelskim, a wyrazem tej pracy może być między innemi fakt, że wzięliśmy udział łącznie z Izbą Przemysłowo - Handlową tudzież innemi związkami gospodarczemi na wspólny koszt w druku i wystosowaniu odezw oraz kompletów deklaracyj do zgórą 14 tysięcy przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych tutejszego okręgu, w obawie, aby przeszkody natury formalnej nie utrudniły jakiemukolwiek zakładowi wzięcia udziału w subskrypcji na wypadek, że spisy przedsiębiorstw przemysłowych, któremi rozporządzał Centralny Związek mogą być niekompletne.

Z prawdziwem poważaniem

za

ZWIĄZEK FABRYKANTÓW

Tow. zap.

w Poznaniu

(—) **S. Samulski**, Prezes.

Skarbowość.

Nowa ordynacja podatkowa.

Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego wita z zadowoleniem inicjatywę wydania jednolitej dla wszystkich podatków ordynacji podatkowej. Naczelna Rada stwierdzić jednak musi, że przesłany ostatnio do zaopinjowania sferom gospodarczym projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ordynacji podatkowej, oparty jest ponownie na tych samych zasadach, na których zbudowany był poprzedni projekt, dyskutowany jeszcze w r. 1930, przeciwko któremu zgłoszone były daleko idące zastrzeżenia sfer gospodarczych.

Jednym z głównych motywów, któremi się kierowały sfery gospodarcze przy krytycznem ustosunkowaniu się wobec projektu w roku 1930, było zdecydowane ograniczenie czynnika obywatelskiego w pracach wymiarowych. Zdaniem Naczelnej Rady dla równomiernego rozkładu ciężaru podatkowego, dla sprawiedliwego wymiaru podatków, udział czynnika obywatelskiego w czynnościach wymiarowych jest niezbędny. Najskrupulatniej nawet zbierane przez władze skarbowe informacje, zeznania biegłych czy rzeczoznawców nie zastąpią nigdy udziału w pracach wymiarowych czynnika obywatelskiego nietylko informującego władze o faktycznym stanie rzeczy, lecz również biorącego odpowiedzialność za wymiar. Z drugiej strony zaznaczyć należy, że konsekwencją odsunięcia czynnika obywatelskiego od akcji wymiarowej winno byłoby być należyte wzmocnienie uprawnień samego podatnika w postępowaniu wymiarowem obydwuch instancyj oraz włożenie na władze wymiarowe obowiązku należytego motywowania swych orzeczeń i postanowień. Tymczasem w projekcie udział płatnika w postępowaniu wymiarowem ograniczony jest bardzo znacznie już chociażby przez odebranie przysługującego mu dotychczas prawa osobistej obrony na posiedzeniach komisyj odwoławczych. Analogicznie obowiązek motywowania decyzji władz wymiarowych oraz zasada jawności postępowania wymiarowego nie znajduje w projekcie ordynacji należytego uwzględnienia. Dalszym postulatem w dziedzinie ordynacji podatkowej jest kwestja odciążenia podatników w zakresie obowiązku udzielania władzom skarbowym informacji, potrzebnych im dla opodatkowania osób trzecich. Przeciążenie podatników obowiązkiem udzielania informacji, przyczynia się przedewszystkiem do depopularyzacji zasady prowadzenia ksiąg handlowych, z których władze skarbowe chciałyby w pierwszej mierze zdobywać materjał informacyjny dla wymiaru podatku osobom trzecim.

Z uwagi na to, że projekt rozporządzenia o ordynacji podatkowej otrzymany został w ostatniej chwili, Naczelna Rada, zlecając Prezydjum opracowanie szczegółowych poprawek do projektu, wyraża przekonanie, że ordynacja podatkowa winna by oparta na następujących zasadach:

1. zapewnienie udziału czynnika obywatelskiego w akcji wymiarowej;
2. oparcie wymiarów podatków na zasadzie jawności akt wymiarowych w stosunku do płatnika i zapewnienie płatnikom współudziału w postępowaniu wymiarowem zarówno w I jak i II instancji oraz prawa osobistej obrony na Komisjach Odwoławczych;
3. możliwe ograniczenie obowiązku informacyjnego ze strony podatników;
4. znaczne ograniczenie uprawnień władzy wymiarowej w swobodnej ocenie stosunków miarodajnych dla wymiaru podatków oraz włożenie na władzę wymiarową obowiązku faktycznego i prawnego uzasadnienia wymiaru.

Potrącanie zaległości przy regulowaniu rachunków.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 19 czerwca b. r. L. D. V. 25770/1/33 w sprawie potrącania zaległości podatkowych przy regulowaniu rachunków dostawców wywołał cały szereg zostrzeżeń i obaw w różnych gałęziach przemysłu.

Centralny Związek P. P. zamierza wystąpić do Ministerstwa Skarbu i w tym celu już czyni przygotowania.

O dalszym biegu sprawy zawiadomimy.

Sprzedaż na rachunek przedsiębiorstwa zagranicznego.

Kupiec prowadził komisową sprzedaż towarów na rachunek przedsiębiorstwa, mającego siedzibę zagranicą, bez wykupienia osobnego świadectwa przemysłowego, za co oskarżony został o przestępstwo z art. 98 ustawy o podatku przemysłowym, jako za prowadzenie przedsiębiorstwa detalicznej sprzedaży towarów pochodzenia zagranicznego bez właściwego świadectwa przemysłowego.

Sąd Najwyższy (sprawa Nr. II 3 K. 1012/32) po rozpoznaniu kasacji oskarżonego orzekł, że w czynie jego niema znamion żadnego przestępstwa i wydał wyrok uniewinniający, a to z następujących założeń:

Niema przestępstwa, skoro nie ustalono, że komisowa sprzedaż towarów pochodzenia zagranicznego stanowiła jedno z samodzielnych przedsiębiorstw ulegających obowiązkowi wykupna świadectwa przemysłowego, w szczególności zaś, by sprzedaż odbywała się w oddzielnym zakładzie handlowym i stanowiła oddzielne na zysk obliczone przedsiębiorstwo, prowadzone bez utrzymywania oddzielnego zakładu.

Z ustaleń faktycznych wynika natomiast, że sprzedaż odbywała się w zakładzie komisowym oskarżonego, od którego wykupił świadectwo przemysłowe. Mylny jest pogląd, że mimo to oskarżony obowiązany był do wykupna osobnego świadectwa skoro sprzedaży dokonywano na rachunek firmy zagranicznej, nie opłacającej podatku przemysłowego, co nie może wchodzić w zakres tranzakcyj domów składowo-komisyjnych. Pogląd ten jest mylny dlatego, ponieważ sprzedaż towaru na rachunek firmy, nie opłacającej podatku przemysłowego, nie wyklucza znamion komisowej sprzedaży w rozumieniu postanowień art. 5 p. 5 ustawy o podatku przemysłowym, skoro z postanowień tych nie wynika, jakoby przedsiębiorstwo komisowe nie było uprawnione do sprzedaży towarów na rachunek firm zagranicznych i jakoby obowiązane było do wykupna świadectwa przemysłowego od sprzedaży tych towarów.

Z wspomnianych postanowień ustawy wynika tylko, że przedsiębiorstwo obowiązane jest w takich wypadkach opłacać podatek obrotowy, obliczony na innych zasadach aniżeli te, które odnoszą się do sprzedaży komisowej, z tego zaś nie można wyciągnąć wniosku, że zachodzi także obowiązek wykupienia osobnego świadectwa przemysłowego od sprzedaży towarów pochodzenia zagranicznego.

Sprawy socjalne.

Kary za przekroczenie ustawy o ubezpieczeniu społecznem.

Nowa ustawa o ubezpieczeniu społecznem, do której opracowane są obecnie przepisy wykonawcze, przewiduje kary za wykroczenia zarówno pracodawców, jak i ubezpieczonych przeciwko postanowieniom ustawy.

Bardzo ostro karane będą wykroczenia za niezgłoszenie w terminie przepisanym zatrudnionego pracownika do ubezpieczalni. Pracodawca będzie za takie wykroczenia podlegał karze grzywny do 500 złotych. Pracodawca, który w zgłoszeniach, listach płac, lub wykazach, przepisanych ustawą, poda nieprawdziwe dane, lub udzieli nieprawdziwych wyjaśnień, albo wogóle odmówi ubezpieczalni udzielenia wyjaśnień wbrew obowiązującym przepisom, podlegać będzie karze grzywny do 3.000 złotych.

Za potrącenie pracownikom przy wypłacie zarobków wyższych kwot z tytułu przypadających na pracowników części składek, aniżeli przewiduje ustawa, grozi pracodawcy kara grzywny do 500 złotych, niezależnie od obowiązku zwrócenia pracownikom nieprawnie pobranych kwot.

Odpowiedzialność karna grozi pracodawcy, który w terminie nie wpłaci składek przypadających na zatrudnionych u niego pracowników, niezależnie od obowiązku uiszczenia potrąconych kwot wraz z odsetkami zwłoki.

Przepisy nowej ustawy postanawiają, że uprawniony do świadczeń z instytucyj ubezpieczeń społecznych, nie stosujący się do postanowień regulaminu dla chorych i poleceń lekarzy, może ulec karze pieniężnej w formie pozbawienia go zasiłku chorobowego do wysokości 40 proc. tygodniowego zasiłku.

Obowiązek zgłaszania pracownika do Z. U. P. U.

Sąd Najwyższy (sprawa Nr. I. C. 1706/32), wyjaśnił, że skoro istnieje przepis, w myśl którego pracodawca odpowiada za szkody, wyrządzone pracownikowi przez zaniedbanie zgłoszenia go do Z. U. P. U., a pracownik ma tylko prawo dokonać zgłoszenia sam, ale nie jest to jego obowiązek, to nieskorzystanie z tego prawa przez pracownika nie może pociągać żadnych niekorzystnych dla niego skutków i niema podstaw prawnych, by dopatrywać się w tym wypadku współwiny pracownika.

Gdy przeto pracodawca zaniedba obowiązku zgłoszenia we właściwym czasie pracownika do ubezpieczenia i gdy skutkiem tego Z. U. P. U. odmawia pracownikowi wypłacenia świadczeń, które byłyby mu się należały, gdyby został prawidłowo do ubezpieczenia zgłoszony — to pracodawca obowiązany jest wypłacić pracownikowi tytułem odszkodowania kwotę, odpowiadającą wysokości świadczeń, jakie ten ostatni byłby otrzymał od Z. U. P. U., gdyby był we właściwy sposób zgłoszony przez pracodawcę do ubezpieczenia, a to niezależnie od tego, że pracownik sam nie skorzystał z przysługującego mu prawa i zgłoszenia nie dokonał.

Sprawy celne.

W sprawie clenia towarów podług dotychczasowej taryfy celnej po 11 października.

W związku z wejściem w życie nowej taryfy celnej dnia 11 października b. r., od tego dnia podług nowej taryfy celnej oclone będą wszystkie towary zgłoszone, począwszy od tego terminu do odprawy celnej. Wszelkie formalności celne muszą być załatwione do dnia 10 października, o ile dany towar ma być oclony według dotychczasowej taryfy celnej.

Z ulgowego 14-dniowego okresu korzystać mogą tylko te towary, które w dniu 10 października będą się znajdowały na polskim obszarze celnym i najpóźniej dnia 10 października będą deklarowane. Z tego wynika, że bezwzględnie wszystkie towary, które na obszar celny wejdą po 10 października, będą podlegały nowej taryfie celnej bez względu na to, czy ich wysyłka nastąpiła przed tym terminem.

Cofnięcie ulg przy imporcie papieru.

Z dniem 4 bm. została uchylona moc obowiązującego dotychczas rozporządzenia o ulgach celnych na przywóz do Polski papieru pakowego, gazetowego i kancelaryjnego. Wszelkie zaś zezwolenia Ministerstwa Skarbu wydane na prawo importu do Polski papieru tracą swą ważność z dn. 1 października rb.

Z dziedziny ustawodawstwa handlowego i prawa akcyjnego.

Prace nad kodeksem handlowem.

Jak się dowiadujemy, projekt kodeksu handlowego przeszedł już w komisji kodyfikacyjnej przez wszystkie stadja regulaminowe i uległ licznym zmianom, uwzględniającym częściowo wnioski, zgłoszone komisji ze strony organizacyj gospodarczych.

Niebawem projekt znajdzie się w Ministerstwie Sprawiedliwości, które w porozumieniu się z resortami gospodarczemi ustali ostateczny jego tekst.

Projekt ustawy o zapobieganiu upadłościom.

Prace nad projektem nowej ustawy o zapobieganiu upadłościom są prowadzone w szybkiem tempie, tak, aby nowe prawo upadłościowe mogło się ukazać w najbliższym czasie w formie rozporządzenia p. Prezydenta.

Nieistotny podpis na odwrocie wekslu.

Sąd II instancji uznał, że występujący z wekslu powód X nie jest jego prawnym posiadaczem, a to dlatego, że weksel był wystawiony na zlecenie X-a, a tymczasem pierwszy indos na odwrocie wekslu uskuteczniony jest przez X-a, a dopiero na drugiem miejscu znajduje się podpis Y-a nie wykreślony. Przeto zdaniem sądu, X nie legitymuje się nieprzerwanym szeregiem indosów, jak tego wymaga prawo wekslowe, i nie ma prawa do skargi wekslowej.

Sąd Najwyższy (sprawa N. C. 2 Rw. 249/33) nie podzielił tego poglądu z zasad następujących:

W wypadku danym chodzi o weksel własny, wystawiony przez pozwanego na zlecenie powoda X-a. Okoliczność, że w chwili podpisania dokument nie zawierał jeszcze wszystkich cech wekslu własnego, miałaby tylko wtedy znaczenie, gdyby wypełnienie wekslu było niezgodne z umową, zawartą między powodem a pozwanym, co nie zostało ustalone.

Okoliczność, że na odwrocie wekslu znajduje się naprzód podpis Y-a również pozwanego w sprawie, a dopiero na następnem miejscu podpis powoda X-a, jest bez znaczenia dlatego, że podpis pozwanego, nie będącego remitentem wekslowym (osobą, na której rzecz lub zlecenie weksel został wystawiony), nie ma charakteru indosu. nie oznacza więc przeniesienia wekslu z powoda na osobę inną i nie odbiera powodowi charakteru posiadacza wekslu.

Jeżeli nawet sfałszowanie jednego podpisu na wekslu nie uchybia ważności innych podpisów, to tem bardziej nie uchybia tej ważności zamieszczenie na odwrotnej stronie wekslu podpisu niewłaściwego.

W sprawie bilansów spółek akcyjnych.

Na zapytanie zainteresowanych kół wyjaśnia Izba Przemysłowo - Handlowa w Poznaniu w sprawie interpretacji przepisów art. 104 rozporządzenia Prezydenta R. P. o spółkach akcyjnych, że żyra grzecznościowe należy traktować jako poręczenia (gwarancje) i wykazać w dodatku do bilansu.

Różne.

Druga lista sędziów kartelowych.

Obwieszczeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 września , które zostało wydrukowane w „Monitorze Polskim" Nr. 210 z dnia 13 września rb. została ustalona druga lista sędziów kartelowych na okres trzech lat. Lista ta składa się z następujących osób:

Julian Cybulski, Józef Życzliński, Gustaw Geyer, Józef Jakubowski, Henryk Karpiński, Stefan Przanowski, Michał Taub, Stanisław Okolski, Edward Rose, Brunon Sikorski, Kazimierz Skarżyński, Stanisław Surzycki, Marcin Szarski, Leopold Wellisz, Marjan Szydłowski, Leon Nowakowski, Józef Landau, Władysław Namysłowski, Artur Likiernik, Maurycy Zajdeman.

Wyroby firm krajowych, godne polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1933

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.